

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01- Podgorica, 23. decembar 2015. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG" br.74/09 i 54/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 23. decembra 2015. godine, donijela je

RJEŠENJE

Predlog Uredbe o podsticanju direktnih investicija ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije dostavilo je Komisiji za kontrolu državne pomoći, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o državnoj pomoći, Predlog Uredbe o podsticanju direktnih investicija (akt broj: 01-346/17 od 23. oktobra 2015. godine). Prijedlogom uredbe uređuju se uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija, dinamika isplate tih sredstava, kao i druga pitanja od značaja za povećanje konkurentnosti i razvoja kroz priliv direktnih investicija.

Komisija za kontrolu državne pomoći je 2. novembra 2015. godine dopisom br. 01-95/2 od 03. novembra 2015. godine obavijestila Ministarstvo ekonomije da su, u cilju pripreme mišljenja, odnosno donošenja rješenja o usklađenosti, neophodna dodatna pojašnjenja pojedinih odredbi Prijedloga uredbe:

- Pojašnjenje termina "kapitalne investicije" (član 3)
- Pojašnjenje člana 3 stav 2, kojim je predviđena mogućnost da investitor i korisnik sredstava budu različita privredna društva, u smislu da se razjasni čije se poslovanje razmatra prilikom donošenja odluke o dodjeli sredstava i na koji način;
- Pojašnjenje načina pribavljanja dokaza o ispunjenosti uslova iz člana 6 stav 1 tačka 5, 6, 7 i 9 od strane Sekretarijata za razvojne projekte;
- Pojašnjenje termina "novozaposlena lica" iz člana 7;
- Pojašnjenje kriterijuma i načina donošenja odluke o dodjeli sredstava u visini do 17% definisanih članom 10 stav 3;
- Pojašnjenje termina "privredni subjekat" navedenog u članu 12;

- Pojašnjenje koncepta refundacije sredstava za infrastrukturu, definisanog članom 36.

Takođe, Komisija je ukazala na potrebu izmjene pojedinih odredbi, na način da se postigne usklađenost istih sa pravilima državne pomoći, i to:

- uklanjanja mogućnosti da se pomoć dodijeli za investicione projekte čija je realizacija već započela (član 2), jer isto nije dozvoljeno shodno pravilima državne pomoći;
- brisanja dijela odredbi člana 5, koji se odnosi na finansiranje investicionih projekata za izgradnju ugostiteljskih objekata, kako bi se obezbijedila usklađenost s pravilima državne pomoći prema kojim nije dozvoljeno dati prednost određenoj djelatnosti;
- u članu 6 potrebno je definisati da će izjavu da nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći, privredni subjekat potpisati pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću;
- da se u članu 7 termin "novozaposlena lica" zamijeni terminom "neto povećanje broja zaposlenih", shodno Regulativi Komisije (EU) br. 651/2014 o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora (Pravilnik o listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", broj 35/14, 2/15 i 38/15) (u daljem tekstu: Regulativa);
- da članom 8 bude propisano da u vrijednost ulaganja se ne uključuju se troškovi uspostavljanja distributivne mreže povezane sa izvozom, u skladu sa propisima o kontroli državne pomoći;
- da u vezi sa članom 36, iznos pomoći za finansiranje lokalne infrastrukture ne smije preći razliku između opravdanih troškova i operativne dobiti ulaganja, shodno članu 56 Regulative. Operativna dobit oduzima se unaprijed od opravdanih troškova, na osnovu realnih projekcija, ili kroz mehanizam povraćaja sredstava.

Ministarstvo ekonomije je 17. decembra 2015. godine (akt br. 01-346/32) dostavilo Komisiji za kontrolu državne pomoći inovirani Prijedlog uredbe o podsticanju direktnih investicija, na mišljenje, a elektronskom poštom su dostavljena pojašnjenja u skladu sa zahtjevom Komisije od 2. novembra 2015. godine. U nastavku je pregled izmjenjenih odredbi Prijedloga uredbe:

- Član 2 stav 3 – u skladu sa sugestijama Komisije, izbrisan je stav koji se odnosio na mogućnost dodjele sredstava za investicioni projekat čija je realizacija već započela;
- Član 3 tačka 4 "kapitalne investicije" - iz Ministarstva ekonomije je dostavljeno sljedeće pojašnjenje: *Pod kapitalnim investicijama se podrazumijevaju investicije u vrijednosti najmanje 10 miliona eura kojima se obezbjeđuje otvaranje najmanje 50 radnih mjesta u roku utvrđenom ugovorom o korišćenju sredstava. Navedeno znači da su pomenute investicije značajne za ekonomski razvoj zemlje i da je jasno definisan njihov pojam. Takođe, podrazumijeva se da su kapitalne investicije direktne investicije i time korespondiraju sa nazivom Uredbe.*

- Član 5 – u skladu sa sugestijama Komisije, izbrisan je dio koji se odnosio na na finansiranje investicionih projekata za izgradnju ugostiteljskih objekata;
- Član 6 – objašnjeno je da će *Sekretarijat za razvojne projekte dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 6 pribavljati po službenoj dužnosti nakon dostavljanja prijave od državnih organa koji su nadležni za pojedine oblasti, a između ostalih i od Komisije za kontrolu državne pomoći u vezi sa članom 6 stav 1 tačka 7 i 9.* U skladu sa sugestijama Komisije, definisano je da će izjavu da nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći, privredni subjekat potpisati pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću;
- Član 8 – u skladu sa sugestijama Komisije, definisano je da se "u vrijednost ulaganja ne uključuju troškovi uspostavljanja distributivne mreže povezane sa izvozom, u skladu sa propisima o kontroli državne pomoći";
- Član 10 – u vezi sa pitanjem kriterijuma i načina donošenja odluke o dodjeli sredstava u visini do 17%, iz Ministarstva ekonomije je dostavljeno sljedeće pojašnjenje: *Zainvesticije koje se shodno uredbi smatraju kapitalnim, Komisija Sekretarijata za razvojne projekte će u svakom pojedinačnom slučaju cijeliti investicioni projekat i u skladu sa tim predložiti Vladi procentualan iznos podsticaja u odnosu na ukupnu vrijednost investicionog projekta;*
- Član 36 – u inoviranom Prijedlogu uredbe, u okviru člana 36 dodat je novi stav koji glasi: "Refundacija sredstava iz stava 1 ovog člana ne može se dodijeliti korisniku sredstava koji namjerava da izgradi ili rekonstruiše infrastrukturu u svrhu ostvarenja prihoda."

OCJENA

Uredbom o podsticanju direktnih investicija definisan je **cilj** iste u smislu razvoja Crne Gore kroz privlačenje direktnih investicija u proizvodni i sektor usluga, odnosno otvaranje novih radnih mjesta i privredni i regionalni razvoj Crne Gore.

Utvrđeni su i **korisnici** olakšica (podsticaja) u skladu sa uredbom, a to su investitori koji mogu biti domaća ili strana privredna društva, a koji podnose investicioni projekat i učestvuju u postupku dodjele sredstava na osnovu ove uredbe.

Uredba o podsticanju direktnih investicija definiše i **opravdane troškove**, u smislu zapošljavanja najmanje 20 novozaposlenih u vezi sa investicionim projektom. Visina sredstava za podsticanje investicija koja mogu biti dodijeljena velikim privrednim društvima ne može biti veća od 50% ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat, odnosno do 60% ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za srednja privredna društva i do 70% ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za mala privredna društva. Vrijednost ulaganja u smislu ove uredbe je vrijednost ulaganja u materijalnu imovinu i

vrijednost nematerijalnih ulaganja. Ulaganja u materijalnu imovinu obuhvataju investiranje u zemljište, zgrade, proizvodne pogone, mašine i opremu, kao i troškove zakupa poslovnih prostorija u kojima se realizuje investicioni projekat i investiranje u zakupljeno zemljište, zgrade i proizvodne pogone pod uslovom da period zakupa nije kraći od deset godina od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava. Nematerijalna ulaganja su ulaganja u patente i licence u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć, na koje se obračunava amortizacija, a koje koristi korisnik sredstava i vode se u bilansima stanja tog korisnika sredstava.

Uredba definiše i **uslove** koje korisnici moraju da ispunjavaju da bi mogli koristiti podsticaje, među kojima su i sledeći:

- da nije za isti investicioni projekat za koji podnosi prijavu koristio sredstva državne pomoći;
- da nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći; i
- da nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći.

Takođe, Uredbom su definisani **isključeni sektori**, i to: primarna poljoprivredna proizvodnja, proizvodnja sintetičkih vlakana, saobraćaj koji obuhvata prevoz putnika u vazdušnom, pomorskom, drumskom ili željezničkom saobraćaju i na unutrašnjim plovnim putevima ili usluge komercijalnog prevoza tereta, igre na sreću, trgovina, primarna proizvodnja uglja i čelika, proizvodnja električne energije, nafte i gasa, duvana i duvanskih prerađevina, oružja i municije, proizvodnja genetski modifikovanih organizama i opasnog otpada.

Uredba sadrži i **pravilo kumulacije** kojim je definisano da sredstva za podsticanje investicija se mogu dodijeliti privrednom subjektu koji je za investicioni projekat za koji podnosi prijavu koristio sredstva državne pomoći po više osnova, ali najviše do 50% za velika privredna društva, 60% za srednja privredna društva ili 70% za mala privredna društva od vrijednosti investicionog projekta.

Analizirajući gore navedeno, Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su ispunjena četiri kumulativna kriterijuma državne pomoći, odnosno da se radi o javnim sredstvima, obzirom da se podsticaji isplaćuju iz budžeta Crne Gore, Uredba favorizuje određene sektore (proizvodnja i usluge) i privredne subjekte u tim sektorima koji ispune uslove propisane Uredbom, što znači da je mjeraselektivna. Takođe, Uredba daje osnov za sticanje ekonomske prednosti ovim privrednim subjektima što ne bi bilo moguće u normalnim tržišnim uslovima čime se potencijalno narušava konkurencija na tržištu.

Inoviranim Prijedlogom uredbe o podsticanju direktnih investicija obezbijedena je usklađenost s pravilima o državnoj pomoći, odnosno Zakonom o kontroli državne pomoći i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći ("Službeni list CG", br. 35/14, 2/15 i 38/15). Uslovi, način dodjele i visina sredstava za podsticanje direktnih investicija definisani Prijedlogom uredbe u skladu su sa odredbama Regulative Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim

tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, koja je objavljena u Pravilniku o listi praviladržavne pomoći ("Službeni list CG", br. 35/14, 2/15 i 38/15).

Imajući u vidu navedeno, Komisija je donijela rješenje i odlučila kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta